

Гудзь Т.П. Таксономічний аналіз стану фінансової рівноваги металургійного підприємства / Т.П. Гудзь // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали шостої Міжнародної науково-практичної конференції; ОНЕУ, 22-23 вересня 2017 р. – Одеса, Атлант, 2017. – С. 242-243.

Гудзь Т.П.

к.е.н., доцент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
(Україна)

ТАКСОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Важливим питанням для управління підприємством за сучасних ринкових умов є оцінка стану його фінансової рівноваги. У зв'язку з цим метою дослідження є побудова та розрахунок на основі застосування таксономічного аналізу індексу фінансової рівноваги, що комплексно характеризує фінансовий стан підприємства. До складу індексу фінансової рівноваги нами відібрані показники, які дають можливість комплексно оцінити якість управління фінансами підприємства з точки зору забезпечення здатності протистояння кризовим процесам: перший (X_1) та другий (X_2) індикатори фінансової рівноваги, фінансові важелі у структурі активів (X_3) та капіталу (X_4), коефіцієнт автономії (X_5) та рентабельність капіталу (X_6). Розрахунок індексу фінансової рівноваги проведено на прикладі ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», частка якого в обсязі металургійної продукції всієї галузі у 2016р. становила 16,7%.

Таблиця 1 – Показники для розрахунку індексу фінансової рівноваги ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2005-2016рр.

з-ник Показ	Станом на 01 січня												
	2005р	2006р	2007р	2008р	2009р	2010р	2011р	2012р	2013р	2014р	2015р	2016р	2017р.
X_1	1,260	1,297	1,659	1,834	1,242	1,225	0,984	0,900	0,892	0,906	0,933	0,944	0,984
X_2	2,786	3,415	2,912	3,414	1,713	1,624	0,970	0,647	0,583	0,664	0,777	0,829	0,953
X_3	0,406	0,420	1,003	1,180	0,581	0,587	0,527	0,183	0,150	0,185	0,235	0,274	0,324
X_4	0,116	0,095	0,208	0,188	0,273	0,295	0,552	0,314	0,289	0,308	0,324	0,350	0,345
X_5	0,896	0,913	0,828	0,841	0,785	0,772	0,644	0,761	0,776	0,765	0,755	0,741	0,743
X_6	30,85	23,69	33,29	29,77	31,70	-0,82	7,53	6,69	-6,53	-3,43	-2,07	1,82	3,41

Джерело: розраховано автором на основі даних фінансової звітності ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» [1]

У таблиці 2 представлені стандартизовані показники підприємства шляхом знаходження співвідношення їх фактичних величин із середніми значеннями.

Таблиця 2 – Стандартизовані показники для розрахунку індексу фінансової рівноваги ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2005-2016рр.

ндказ-Показ	Станом на 01 січня												
	2005р	2006р	2007р	2008р	2009р	2010р	2011р	2012р	2013р	2014р	2015р	2016р	2017р.
X_1	1,09	1,12	1,43	1,58	1,07	1,06	0,85	0,78	0,77	0,78	0,81	0,81	0,85
X_2	1,70	2,09	1,78	2,08	1,05	0,99	0,59	0,39	0,36	0,41	0,47	0,51	0,58
X_3	0,87	0,90	2,15	2,53	1,25	1,26	1,13	0,39	0,32	0,40	0,50	0,59	0,70
X_4	0,41	0,34	0,74	0,67	0,97	1,05	1,96	1,12	1,03	1,09	1,15	1,24	1,23
X_5	1,14	1,16	1,05	1,07	1,00	0,98	0,82	0,97	0,99	0,97	0,96	0,94	0,95

X ₆	2,57	1,98	2,78	2,48	2,64	-0,07	0,63	0,56	-0,54	-0,29	-0,17	0,15	0,28
----------------	------	------	------	------	------	-------	------	------	-------	-------	-------	------	------

Перетворення матриці стандартизованих даних шляхом послідовного застосування етапів методики таксономічного аналізу розраховано індекс фінансової рівноваги ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (табл. 3).

Таблиця 3 – Індекс фінансової рівноваги (І_{ФР}) ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2005-2016рр.

Індекс-Показник	Станом на 01 січня												
	2005р	2006р	2007р	2008р	2009р	2010р	2011р	2012р	2013р	2014р	2015р	2016р	2017р.
І _{ФР}	0,676	0,661	0,881	0,918	0,665	0,381	0,371	0,332	0,190	0,233	0,261	0,308	0,342

Величина індексу фінансової рівноваги ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» впродовж досліджуваного періоду коливається, але в цілому має знижувальний тренд (рис. 1).

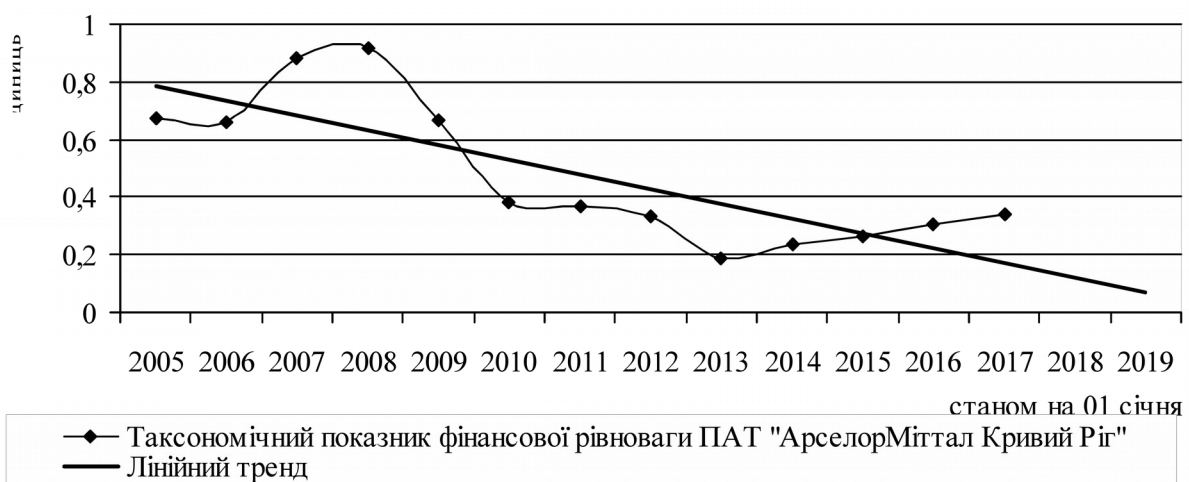

Рисунок 1 – Динаміка індексу фінансової рівноваги ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2005-2016рр. та його очікуваний тренд на 2017-2019рр.

Отже, можемо зробити висновки про те, що незважаючи на високий рівень фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування спостерігається поступове розбалансування у сфері фінансів підприємства в цілому. Це відбулося внаслідок тривалої у часі неузгодженості темпів росту основних показників фінансово-господарської діяльності та фоні виникнення збитків у 2012-2014рр. Для відновлення порушеної фінансової рівноваги у ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» недостатньо подолання збитковості діяльності, яке вже спостерігається у 2015-2016рр. Необхідно збалансувати темпи росту таких фінансових показників як: власний капітал, фінансові активи, сукупний капітал, нефінансові активи та зобов'язання. Це дозволить досягти стану динамічної фінансової рівноваги та забезпечити на цій основі сталий розвиток діяльності й зміцнити конкурентні позиції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку продукції металургії.

Література

1. Річна фінансова звітність ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» [Електронний ресурс]: станом на 01 січня 2005-2017рр. / Бази даних / Емітенти; [веб-сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України]. –

Режим доступу: <https://smida.gov.ua/db/emitent>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 30.07.2017р.